

מיפוי ריאות – הסבר לנבדק/ת

רקע

תפקיד הריאות הוא לאפשר העברת חמצן מהאוויר לדם. מידת זרימת האוויר בריאות נקראת אוורור (ventilation) ומידת זרימת הדם בריאות נקראת זילוח (perfusion) פגיעה באוורור מתרחשת כאשר חלק מדרכי האוויר חסום (למשל ע"י הפרשות), ואילו פגיעה בזילוח יכולה לנבוע מבעיה בפעולת הלב או מתסחיף (קריש דם שנסחף) החוסם חלק מעורקי הריאה.

מיפוי ריאות היא בדיקה תפקודית שתפקידה לאתר אזורים בהם יש ירידה באוורור או בזילוח. בדיקת האוורור מתבצעת ע"י שאיפת גז שסומן באופן רדיואקטיבי (Technegas-99 MAA) הפולט כמות מזערית של קרינת גמא ואילו בדיקת הזילוח מתבצעת באמצעות הזרקת סמן רדיואקטיבי שמתרכז בריאות.

הקרינה הנפלטת נקלטת במצלמה ייעודית ורגישה במיוחד הנקראת מצלמת גמא. חשוב להבין כי בניגוד לבדיקות דימות (רנטגן או CT) המצלמה אינה פולטת קרינה על הנבדק אלא רק קולטת את הקרינה המזערית הנפלטת ממנו. באמצעות תמונת ההדמיה המתקבלת ניתן לאפיין אזורים בריאה בהם יש ירידה באוורור או בזילוח.

הרופא ימליץ על ביצוע מיפוי ריאות כאשר יש חשש לאחד המצבים הבאים:

- תסחיף ריאתי (Pulmonary Embolism) חריף.
- לבירור יתר לחץ דם ריאתי, בשאלה של תסחיף ריאתי כרוני (CTEPH)

מהלך הבדיקה

בבדיקת הונטילציה תקבלו מסכה עם גז מסומן רדיואקטיבי, ותתבקשו לשאוף אותם. בבדיקת הפרפוזיה, תוחדר לווריד ביד מחט דרכה יוזרק החומר הרדיואקטיבי. לאחר מכן תתבקשו לשכב ללא תנועה, בזמן שהמצלמה תסרוק את הריאות. הבדיקה אורכת בין 15 ל-30 דקות. במידה ובדיקת הפרפוזיה אינה תקינה וקיים חשד לתסחיף ריאתי, הנבדק/ת יתבקשו לשוב למכון לביצוע מיפוי וונטילציה ביום אחר.

משך השהייה במכון הינו כשעה.

האם הבדיקה מסוכנת?

הבדיקה אינה מסוכנת, אינה כואבת ואינה כרוכה בתופעות לוואי או תופעות אלרגיות. החומר הרדיואקטיבי המוזרק לגוף הינו בכמות מזערית והוא מתנקה מהגוף כעבור כמה שעות. על מנת לזרז את פינויו מהגוף יש לשתות הרבה מים.

אקטיביות החומר המוזרק בבדיקה הינו כ-5mCi והחשיפה הממוצעת לנבדק/ת בבדיקה זו היא כ-2mSv.

האם יש צורך בהכנה לבדיקה?

אין צורך בהכנות מיוחדות. יש להגיע בבגדים נוחים, ללא תכשיטים ומתכות. נשים בהריון או מיניקות צריכות להודיע על כך במעמד זימון התור.

מה עלי להביא איתי לבדיקה?

- הפניה והתחייבות
- תעודה מזהה
- הבדיקה לא מבוצעת לנשים בהריון ואין להגיע אם ילדים קטנים או נשים בהריון כמלווים לבדיקה.

תוצאות הבדיקה

פענוח הבדיקה מבוצע תוך 14 ימים (לכל היותר). הפענוח נשלח בדואר לפי כתובתם המעודכנת של הנבדקים. ניתן להגיע למכון לאסוף את הפענוח (יש להתקשר לוודא כי קיים לפני הגעה).